

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG TAM GIỚI

QUYỂN 3

Khi ấy, Đại đức Ca-diếp bạch Phật:

–Lạ thay, thưa Đức Thế Tôn! Có người nghe những kinh này mà không ưa thích mền mộn.

Đức Phật dạy:

–Này Ca-diếp! Chúng sinh nào có bốn pháp thì nghe kinh này họ không ưa thích.

Bốn pháp đó là gì?

1. Quá nhiều buông lung.
2. Không tin nghiệp báo.
3. Không tin có địa ngục lớn.
4. Không tin ta sẽ chết.

Này Ca-diếp! Đó là bốn pháp khiến họ không ưa thích kinh này.

Này Ca-diếp! Chúng sinh lại có bốn pháp nên không mền thích khi nghe kinh này:

1. Tự ý cường tráng.
2. Tự ý có sức mạnh.
3. Tham nhiễm năm món dục, đắm mê rượu chè.
4. Không có tâm hiền thiện.

Đây gọi là bốn pháp khiến họ không mền thích kinh này.

Này Ca-diếp! Tỳ-kheo có bốn pháp, sẽ phỉ báng đạo giác ngộ của Đức Phật.

Bốn pháp đó là những gì?

1. Họ vốn đã tạo nhiều điều ác nên ưa chê bai chánh pháp, hiện tại tạo nghiệp ác nên phỉ báng Tỳ-kheo-ni.

2. Có vị tuy gọi là Hòa thượng, A-xà-lê được nhiều người kính trọng, nhưng họ cũng phỉ báng đạo giác ngộ.

3. Những người theo vị ấy học cũng phỉ báng đạo giác ngộ.

4. Do ít thấy nghe học hỏi nên ganh ghét, cũng phỉ báng đạo giác ngộ của Đức Phật.

Này Ca-diếp! Đây gọi là bốn pháp hủy báng đạo giác ngộ của Đức Phật.

Này Ca-diếp! Lại có một pháp Sa-môn, Bà-la-môn nên làm.

Một pháp ấy là gì?

–Đối với tất cả pháp, tâm không trú chấp.

Đó là một pháp mà Sa-môn, Bà-la-môn nên làm.

Này Ca-diếp! Như có người rơi từ trên đỉnh núi cao xuống bất tỉnh mê man không hiểu biết gì, không biết đâu là đất, đâu là cây, tâm tưởng trống không, hơi thở ra vào hoàn toàn chấm dứt.

Như vậy, này Ca-diếp! Người kia chấp tất cả pháp, là chấp chặt tướng về mắt, chấp trước tướng của mắt, làm theo pháp chẳng phải Sa-môn, pháp chẳng phải Bà-la-môn. Họ chấp chặt nơi tướng về tai, mũi, lưỡi, thân, ý; chấp chặt nơi tướng của tai, mũi, lưỡi, thân, ý như vậy nên làm chẳng đúng pháp Sa-môn, pháp của Bà-la-môn. Chấp

chặt nơi tướng về sắc, thọ, tướng, hành, thức; chấp chặt nơi tướng của sắc, thọ, tướng, hành và thức mà làm những việc không đúng pháp Sa-môn, pháp Bà-la-môn. Chấp việc trì giới thanh tịnh, chấp chặt nơi tướng trì giới để cầu đạo giác ngộ; chấp nghe nhiều, chấp tướng nghe nhiều mà cầu đạo giác ngộ; chấp chặt vào sự hổ thẹn, chấp chặt đối với sự đến đi, mà phải làm chẳng đúng pháp của Sa-môn, pháp của Bà-la-môn. Nếu có chấp chặt thời sẽ bị hại.

Thế nào là bị hại?

Bị tham làm hại, bị sân, si làm hại, chấp tướng về mắt, là chấp hình tướng con mắt, sẽ bị mất làm hại, do ưa mà không cảm nhận đúng sắc ấy.

Chấp chặt vào tai, mũi, lưỡi, thân, ý cũng vậy, do chấp thủ nên bị ý làm hại, nghĩa là có pháp vừa ý, có pháp không vừa ý. Nếu đã bị hại thì bị lừa dối, nghĩa là địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh cùng với trời, người, các cảnh khổ ấy làm hại do chấp chặt vào đối tượng, nên bị nó làm hại.

Ở đây thế nào là có tướng chấp chặt?

Nghĩa là có tướng chấp chặt nơi ý tướng ngã, chấp chặt nơi ý tướng ngã sở. Có tướng chấp chặt vào địa, thủy, hỏa, phong đại. Chấp sự quán tướng xương trắng, tướng hư hoại, tướng bầm xanh, tướng các loại trùng rút rủa, tướng máu thịt thoái rữa, tướng bào thai, tướng giải thoát. Đã là cảnh giới giải thoát thì đâu còn vọng tướng gì nữa, mà lại chấp trước? Nghĩa là chấp rồi cho rằng những cảnh giới trên đây sẽ được giải thoát. Sự chấp trước này đã có từ vô lượng đời ở quá khứ, chấp là ta đang nhớ nghĩ đến chỗ ở hiện tại. Chấp đời sau và chấp hiện tại sinh khởi tướng như vậy. Ta ở đời quá khứ cũng như ta ở đời hiện tại, sinh ở chỗ nào cũng đều khởi tư tưởng chấp chặt cho đến cảnh giới Niết-bàn cũng khởi tư tưởng chấp chặt, suy nghĩ và nói: “Ta sẽ đạt được Niết-bàn”, khởi tư tưởng chấp trước như vậy.

Này Ca-diếp! Nói tóm lược, cho đến nếu có tướng đều gọi là chấp, dù tướng về không cũng đều gọi là chấp chặt nơi tướng. Như vậy, đều là chẳng phải pháp của Sa-môn, chẳng phải pháp của Bà-la-môn, chẳng phải việc làm của Sa-môn, chẳng phải việc làm của Bà-la-môn. Không phải là pháp của Sa-môn, Bà-la-môn mà Như Lai nói.

Này Ca-diếp! Cũng như hư không cùng với mặt đất không thể nghĩ rằng ta là hư không, là đất bằng.

Như vậy, này Ca-diếp! Sa-môn, Bà-la-môn không thể nghĩ: “Ta là Sa-môn, ta là Bà-la-môn do làm theo pháp này, vậy do nhân duyên gì có tên Sa-môn, tên là Bà-la-môn?”

Này Ca-diếp! Nếu không có ý niệm, mà cho là Sa-môn, Bà-la-môn làm theo pháp này, vậy vì nhân duyên gì làm theo pháp này mà có tên Sa-môn, Bà-la-môn?

Sa-môn, Bà-la-môn không hề có ý niệm: “Ta nên làm vậy, ta không làm vậy, vì Sa-môn, Bà-la-môn hoàn toàn không hề có ý niệm như vậy.”

Này Ca-diếp! Cũng như có người, trong đêm tối dùng hai tay quờ quạng trong hư không nhếch môi, hít mũi, tuyên bố: “Ta mạn mê đùa bỡn thế gian, ta đùa bỡn thế gian.”

Này Ca-diếp! ý ông nghĩ thế nào? Kẻ kia đùa bỡn ai?

Ca-diếp bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Người ấy chỉ tự đùa bỡn.

Vì sao vậy? Vì trong đêm tối tăm không có người nên không có thể đùa bỡn với ai.

Đức Phật dạy:

–Cũng vậy, này Ca-diếp! Nếu có Tỳ-kheo đến chỗ thanh vắng hoặc dưới gốc cây, hoặc đến ngoài đồng trống, mà nghĩ tưởng mắt là vô thường, cho đến tai, mũi, lưỡi, thân, ý đều là vô thường. Lại suy nghĩ sắc là vô thường, cho đến thanh, hương, vị, xúc, pháp đều vô thường. Lại tự nghĩ tưởng: “Ta có hưởng đến Niết-bàn là tự lừa dối, chẳng phải hạnh của Sa-môn.”

Vì sao vậy? Vì lúc đầu chấp chặt vào mắt... Sau tu vô thường, sau lại thực hành vô thường, lầm chấp như vậy. Lúc đầu lại chấp tai, mũi, lưỡi, thân, ý sau tu vô thường, sau lại thực hành vô thường, mà ba chỗ ấy đều không thể chấp. Nếu có tư tưởng chấp chặt vào ba chỗ này, thì khi nào chúng ta được nhất tâm?

Này Ca-diếp! Sự giác ngộ của chư Phật rất là sâu xa, khó được, khó vào, việc sinh tử cũng khó vượt qua.

Này Ca-diếp! Thế nào gọi là nhất tâm?

Khi tìm cầu pháp bên ngoài sẽ không thấy được một pháp, cũng không biết được sự thật của mắt, không biết được sự thật của tai, mũi, lưỡi, thân, ý. Tuy nói tất cả các pháp là không thật, cũng không thể rõ được.

Vì sao vậy? Vì tánh vốn như vậy, mà tánh vốn đã như vậy thời không nên khởi tâm. Nói tất cả các pháp không thật thì đâu còn tâm đạt được, hay không đạt được? Nếu đời quá khứ, vị lai và hiện tại không có niệm không có thực hành nên gọi là vô hành.

Thế nào là vô hành?

Vì không mới, không cũ cho nên gọi là vô hành. Nghĩa là, ở đây không có tâm giải thoát quá khứ, không có tâm giải thoát vị lai, không có tâm giải thoát hiện tại. Nếu không có tâm để có thể nắm bắt được gọi là nhất tâm, đó gọi là nhất tâm.

Này Ca-diếp! Đời sau này sẽ có các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di chỉ trên danh tự, họ sẽ làm mất ý nghĩa ngôn ngữ. Họ đều có tư tưởng chấp thủ về ấm. Như Lai dạy năm ấm như mộng, những người này khi ấy lại nói ấm là thật, mộng này cũng là có, nên nói năng về mộng. Họ cho rằng, nếu nói mộng là không, chúng ta nương vào đâu để làm cơ sở phát khởi tư tưởng, có vấn đề để nói năng, cho nên ở đây chúng ta phải phát sinh mộng, tưởng, họ quyết định năm ấm là có, nên Như Lai mới nói năm ấm như mộng. Nếu họ không cho rằng ấm là thật có thì Như Lai không nói ấm giống như mộng. Vì vậy, những kẻ si này lại nương nơi mộng mà sinh tư tưởng cho là thật, nên khi nghe những kinh này liền phỉ báng.

Lại có Tỳ-kheo-ni đi đến nhà thí chủ, nói: “Vị ấy là La-hán, vị kia cũng là A-la-hán.” Những Tỳ-kheo này nương dựa vào kẻ thiếu trí, thân cận Tỳ-kheo-ni, bỏ bê các việc lành, tạo nghiệp bất thiện; có các Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di được nghe nói sơ sài về giới, hay một bài kệ, nghe rồi họ liền bỏ đi.

Này Ca-diếp! Đến khi ấy, có các Tỳ-kheo hai mươi hạ cho đến ba mươi hạ lạp, ở chỗ thanh vắng, có các Ưu-bà-tắc chỉ mới tin đạo trong một ngày, đối với sự hiểu biết về kinh điển của Đức Phật, họ đều như nhau không khác.

Này Ca-diếp! Khi ấy, ở đời họ cùng nhau xưng tên pháp không: “Pháp không này thanh tịnh, pháp không này thanh tịnh.”

Thời ấy, có các Tỳ-kheo khi nghe pháp này rồi cùng nhau nhóm họp, họ đã nghe mà không biết lo sợ; lại còn nói: “Kinh này không thích hợp với người xuất gia, cũng không hợp với người tại gia, nên phải cùng xả bỏ, vì chẳng phải do Đức Đạo Sư giảng nói. Vì sao vậy? Vì nó không giống với ta, cũng không giống với các người.”

Nếu được nghe Đức Phật nói pháp sâu xa vi diệu, thì cả người tại gia và xuất gia

này cũng đều phỉ báng.

Vì sao vậy? Đây Ca-diếp! Vì hiện tại người tu phạm hạnh rất thuần tịnh, người có lòng thanh tịnh cũng còn rất ít, huống gì thời ấy. Như vậy, các hàng trí giả lần lượt diệt độ, người tốt ít dần, người hiền ít dần.

Này Ca-diếp! Đến lúc ấy, trong cả ngàn Tỳ-kheo mong có được một Tỳ-kheo chân chánh, thể nhập giáo pháp, hiểu được giáo pháp cũng còn rất khó, như vậy, đâu phải chỉ có một người khinh thường chê cười không học giáo pháp! Cho đến ba ngàn chúng Tỳ-kheo, muốn tìm một người chân chánh, thể nhập chân chánh hiểu rõ giáo pháp, cũng còn rất khó.

Này Ca-diếp! Đến thời ấy, hàng tại gia, xuất gia chỉ biết cùng nhau phỉ báng.

Này Ca-diếp! Đời sau này, có các Tỳ-kheo siêng năng tu hành vì muốn diệt trừ tất cả pháp ác, thành tựu pháp lành, đầu đêm cuối đêm không ngủ nghỉ, sẽ có những kẻ hung ác muốn giết hại người kia, khinh bỉ mắng nhiếc rồi bỏ đi.

Này Ca-diếp! Đến lúc ấy, Phật pháp hủy hoại, các Tỳ-kheo cũng bị tổn hại, trong thời đó người có trí, người có niềm tin sâu xa, người không nhiễm trước, nên cung kính lẫn nhau, hết lòng mến thương nhau, cùng tụ tập ở với nhau tu hành nơi chỗ thanh vắng yên tịnh.

Khi ấy, Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

*Ta giảng nói pháp này
Nêu rõ Đệ nhất nghĩa
Nói ảm không chắc thật
Quán sát như giấc mộng.
Thời ấy các Tỳ-kheo
Lại cùng nhau đấu tranh
Kia, đây không gì khác
Mà chấp có tướng khác.
Tỳ-kheo lại còn nói:
Người kia nói thế này
Đây mới là Pháp nhãn
Sẽ không có sai khác.
Tỳ-kheo bảo tại gia
Người thật là ít có
Thông hiểu đạo giác ngộ
Người mau được Sơ quả!
Người ấy tưởng thấy pháp
Đến thân cận Tỳ-kheo
Cúng dường vật trân quý
Thường phụng sự bố thí,
Như lời Tỳ-kheo nói
Chân thật không sai khác
Giống với điều ta biết
Thấy pháp nên giảng lại.
Người thí và Tỳ-kheo
Đều không nương chánh pháp
Phá hoại đạo giác ngộ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sau này sẽ xuất hiện,
Chớ thân kia, gần ta
Ta là người giảng đạo
Người sẽ nhanh chóng đắc
Như ta đã mau chứng.
Là câu nói duy nhất
Cùng luận nói vắng lặng
Kết hợp thành một nhóm
Hủy hoại giáo pháp ta,
Cũng như giặc hung dữ
Giết hại các xóm làng
Khiến xóm làng thành ấp
Tàn hại vợ vết sạch,
Tỳ-kheo sẽ như vậy
Kẻ vô trí ám độn
Ngu si hủy cấm giới
Chấp trước ngã, mạng, nhân,
Ta nói nên xa lìa
Nương sự thấy của mắt
Tự xưng A-la-hán
Thật là Tăng thượng mạn.
Rồi cùng nhau tu tập
Xưng là bậc Tôn túc
Có danh không thật trí
Khó kiếm một người tốt.
Hoặc có những Tỳ-kheo
Tâm ác cho là thật
Nói tà vạy với người:
Chẳng có Phật, Thanh văn;
Hủy báng đạo Bồ-đề
Và cả Đấng Pháp Vương
Chư Thiên rất lo buồn
Ai cũng đều rơi lệ
Ngất xỉu rớt xuống đất.
Chư Thiên có niềm tin
Nói: Pháp Đấng Sư Tử
Nay đã bị hủy hoại
Lạ thay, Phật Thế Tôn!
Lạ thay, Pháp lìa nhiễm!
Lạ thay, Tăng phước điền!
Là con Đấng Thế Tôn
Không còn được nghe pháp
Đức Pháp Vương giảng giải,
Thế giới sẽ tối tăm
Pháp Phật sắp hủy diệt

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tự phát âm thanh lớn
Khắp trời đất, trung gian
Vang tiếng bảo chư Thiên:
Đuốc pháp nay sắp diệt
Chớ để hàng Trời, Rồng
Sau này phải hối hận!
Lòng thành nghe pháp Phật
Nay sẽ không còn nghe
Trải qua nhiều số kiếp
Nếu mình và mọi người
Chấp nhận làm chúng sinh
Khi nào được thành Phật?
Đức Phật dẫn dắt đời
Vì tất cả chúng sinh
Ngài giảng nói chánh pháp
Đến nay sẽ diệt hết.
Pháp hoại đại loạn khởi
Người tạo nhiều bạo ác
Ma chuyển thành cực ác
Người thiếu đức kém yếu,
Kẻ dối trá ngu si
Người hư ngụy phạm phu
Lòng sân giận hỷ hờng
Hủy báng pháp Thiện Thệ.
Nghe tiếng vang trời đất
Chư Thiên đều kinh hoàng
Các vị Tứ Thiên vương
Nghe rồi đều buồn rầu,
Các Dạ-xoa tụ tập
Cùng ở nơi thành trống
Ai cũng buồn, rơi lệ
Tiếng kêu la, khóc lớn,
Gào thét rất thống thiết
Chư Thiên đều nhóm họp
Lại cùng nói với nhau:
Trong tâm có ý nghĩ
Các thành ấp trang nghiêm
Những cửa báu trong thành
Tất cả không chói sáng
Giống như đóng ngói đất
Thành này không oai đức
Không chút gì đáng vui
Thành này không oai đức
Nhưng vốn rất đáng ưa.
Tại chỗ ta giáng sinh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chư Thiên đều đến đó
Thấy rồi buồn quỳ xuống
Họ cùng bàn với nhau
Chư Thiên đến cõi dưới
Chỗ ấy thật đáng sợ
Pháp chân thật của Phật
Nay đều bị hủy hoại.
Cõi dưới Diêm-phù-đề
Thấy rõ việc hủy hoại
Phật tử thấy đau lòng
Trốn lánh đến chỗ khác,
Thành đẹp trong bảy ngày
Không còn vẻ oai đức
Chư Thiên bảy ngày ấy
Tất cả đều rơi lệ.
Buồn thay, Đấng Dũng Kiện
Chúng con đã diện kiến
Nay không còn được thấy
Phật pháp lại diệt hết!
Nơi trú xứ Xá-vệ
Đến đó lòng cung kính
Đây chỗ Ngài nương ở
Mọi người đều rơi lệ.
Đây chỗ Phật thường ngồi
Thế Tôn ngồi ở đây
Diễn nói Tứ Thánh đế
Chúng con từng được nghe,
Thế gian đều tối tăm
Không cung kính lẫn nhau
Làm ác rồi phải chịu
Rơi vào trong đường ác,
Nhiều cung điện chư Thiên
Đều sẽ thành trống không
Chúng sinh không ai cứu
Diêm-phù-đề là vậy.
Đây là chỗ kinh hành
Hoang vắng và hư hoại
Thế gian không thể vui
Khi Pháp Vương diệt độ,
Chủ Tự tại Đế Thích
Cõi trời Tam thập tam
Rất lo buồn khổ não
Phát ra tiếng than lớn,
Chúng trời Tam thập tam
Quơ tay đều kêu khóc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như nghe nơi các nước
Chạy quanh ở trong đó.
Có rất nhiều chư Thiên
Luận bàn về Đức Phật
Đạo Sư bỏ chúng ta
Ngài thường hay nói pháp,
Chư Thiên không ăn uống
Không ca hát cười vui
Đế Thích luôn sáu tháng
Trong tâm rất buồn lo.
A-tu-la khi nghe
Phật pháp không sáng tỏ
Nay chúng ta nên đi
Đến cõi Tam thập tam.
Các vua cõi Diêm-phù
Sẽ phá chùa tháp Phật
Trời, A-tu-la nhóm
Thời ấy sẽ như vậy.
Có các vị Tỳ-kheo
Phải đọa vào đường ác;
Cũng có Tỳ-kheo-ni
Rơi vào đường xấu ác
Người tại gia phá giới
Ưu-bà-tắc ở nhà
Nói ra lời thô ác
Sẽ hướng đến đường ác;
Có người nữ xấu ác
Đều cũng đọa đường dữ
Thế giới đều dao động
Thời ấy có việc này
Kẻ chạy vào xóm làng
Người chạy đến rừng sâu
Chúng sinh chạy tản mác
Ít có kẻ sống sót.
Thời ấy nhiều giặc cướp
Và hoạn nạn đói khát
Ngũ cốc bị mất mùa
Do côn trùng phá hoại,
Lúa gạo giá tăng cao
Người sau khi mạng chung
Chết đọa loài ngạ quỷ
Ở đấy chịu khổ đau
Có tất cả chùa tháp
Vật chư Tăng bốn phương
Khi ấy các Tỳ-kheo

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sẽ cùng nhau phân chia.
Các sự khổ như vậy
Sau khi ta diệt độ
Họ sẽ nhanh chóng tạo
Khi ấy có tất cả
Các phàm phu vô trí
Do ngu, không trí tuệ
Sẽ làm việc phàm phu
Nhanh chóng đọa đường ác.
Nên siêng năng đọc tụng
Nếu từ tuệ xuất thân
Dùng tuệ dạy chúng sinh
Mau đến con đường lành,
Dùng tuệ sáng soi rõ
Cần nên học theo ta
Bỏ tất cả phiền não
Mau chóng đến Niết-bàn.
Chánh pháp không trụ lâu
Nên siêng năng tinh tấn
Ta chỉ dạy như vậy
Nên chân chánh tu hành!
Sau khi ta diệt độ
Trong sáu mươi tiểu kiếp
Có nghe danh hiệu Phật
Chẳng có ai quan tâm,
Cùng tụ họp với nhau
Bị đói khát bức bách
Ăn thịt cả mẹ con
Lần lượt giết hại nhau,
Nếu có sinh trẻ nhỏ
Không dám đến nhà khác
Trẻ chỉ ở trong phòng
Cũng còn rất sợ hãi,
Có thấy nghe việc này
Khổ sinh tử là vậy
Ai sống theo tham dục
Luôn dục tưởng người nữ,
Sống không biết trí tuệ
Gốc dục là người nữ
Sinh khởi nguồn gốc khổ
Vì vậy nên bỏ khổ.
Nếu chúng sinh si mê
Ham thân gần người nữ,
Nếu là bậc trí tuệ
Mau thành tựu Niết-bàn.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Tà vạy tạo nghiệp khổ
Quả báo liền ứng hiện,
Đây là quả hữu lậu
Nên bị đọa đường ác.
Nếu là pháp vô lậu
Không tạo không có nghiệp;
Nếu chưa được tỉnh lặng
Cần nên gấp tu hành.*

Này Ca-diếp! Như vậy gọi là Tỳ-kheo thành tựu pháp ban đầu. Nếu phát tâm tu hành pháp vô lậu, thì không nên trụ vào tất cả các pháp để giảng nói tất cả các pháp.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát nên cương quyết trong công việc và vững tâm an trú.

Thế nào là cương quyết trong công việc và vững tâm trong an trú? Nên vững tâm và nên siêng năng tinh tấn.

Ở đây, thế nào gọi là vững tâm, là siêng năng tinh tấn?

Này Ca-diếp! Vững tâm là Bồ-tát nên khởi tâm như thế này: “Nên cúng dường chư Phật nhiều như cát sông Hằng, rồi sau mới phát khởi ý niệm hướng về nhất tâm.” Như vậy, tuy trong thời gian nhiều như cát sông Hằng ấy, không có một vị Phật nào xuất hiện, Bồ-tát cũng luôn phát khởi các tâm nói trên nhiều như cát sông Hằng. Dù được một thân, hay nhiều thân như cát sông Hằng, khi nghe được một câu Phật pháp, nên thực nghiệm lời pháp này để tăng trưởng trí tuệ đạt đến đạo quả Vô thượng, là Bồ-tát nên phát sinh tâm như vậy. Bồ-tát có ý niệm: “Nay ta nên tu hành các hạnh khổ khó thực hành, siêng năng cần mẫn tu hành trí tuệ của Đức Phật, ta nên tìm cầu như vậy.”

Này Ca-diếp! Bồ-tát nên vững tâm như vậy.

Này Ca-diếp! Ta sẽ nêu thí dụ, người có trí nhờ thế dụ mà hiểu rõ.

Này Ca-diếp! Nếu khổ hạnh như vậy sẽ được đạo quả Bồ-đề, thì trải qua số kiếp, nhiều như cát sông Hằng cũng không nên biếng nhác, siêng học không lười biếng, siêng học không dừng, trong vô số kiếp học đạo Bồ-đề.

Bồ-tát suy nghĩ: “Nay ta vững tâm quyết chí, nguyện không xả bỏ chánh đạo cao tột.”

Này Ca-diếp! Bồ-tát nên vững tâm như vậy.

Này Ca-diếp! Nếu có Bồ-tát vững tâm như vậy, thì không chấp chặt những gì?

Nghĩa là không chấp chặt nơi xứ, không chấp chặt nơi chẳng phải xứ.

Thế nào là không chấp chặt nơi xứ, không chấp chặt nơi chẳng phải xứ?

Nếu đối với xứ và phi xứ người ấy đều không chấp giữ, thì sẽ không chướng ngại đạo quả Vô thượng Bồ-đề, trái lại còn mau chóng thành tựu.

Này Ca-diếp! Giả sử có người đem bảy báu đầy cả tam thiên đại thiên thế giới dùng để bố thí, có người khác lấy những kinh điển Như Lai đang diễn nói để làm con mắt chân chánh hướng đến giác ngộ, luôn suy nghĩ tìm cầu để nương tựa an trú, thì phước của người này có được nhiều hơn gấp bội người bố thí kia.

Này Ca-diếp! Bồ-tát nên vững tâm như vậy, cũng không được đối với sự vững tâm này mà không dừng dứt vọng tưởng.

Thế nào là nghiệp ban đầu? Là gây nhiều nghiệp từ ban đầu.

Thế nào là gây nhiều? Không thể cho rằng nơi một tâm hiểu biết mà gây nhiều nghiệp.

Vì sao vậy? Vì pháp này không thể dùng ngôn ngữ nói rằng, ở đây, sao lại thường

gây tạo nhiều nghiệp lúc đầu được. Đó gọi là vững tâm.

Khi ấy, Đức Thế Tôn nói bài tụng rằng:

*Chẳng phải tâm, tưởng tâm
Nên thường có sợ hãi
Ta sẽ thành, không thành
Việc này nên thế nào?
Vì thường sinh nghi ngờ
Nương theo các duyên cảnh
Tu tạo thành phương tiện
Làm sao được giác ngộ?
Bởi do tưởng biếng nhác
Không có tâm Bồ-đề
Bèn có các nghi hoặc
Hoặc Phật và Thanh văn,
Hy vọng mà không được
Phật pháp rất hiền thiện
Tuy không dùng âm thanh
Mà đạt được an lạc.
Có lòng tin mong muốn
Gom góp pháp thắng diệu
Chẳng phải ít tư duy
Mà được đạo thù thắng.
Trong tất cả các pháp
Nên nương vào một pháp
Trí giác được tăng trưởng
Tu hành là chứng đắc.*

Này Ca-diếp! Khi nói pháp này, nếu có Bồ-tát thành tựu được hạnh tu mà không gặp Đức Phật, nên tự nguyện: “Ta sẽ thành Phật, Như Lai, Ứng Cúng Chánh Biến Giác.”

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nên tu hành những gì để được giác ngộ?

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có ba nghiệp cầu đạo giác ngộ. Những gì là ba?

1. Có tâm mong muốn tu hành.
2. Với Nhất thiết trí, không chấp trước hạnh tu của mình.
3. Nên giữ gìn năm giới.

Đầy đủ ba phần này sẽ hưởng đến sáu pháp. Sáu pháp là những gì?

1. Được gặp pháp bậc Thánh.
2. Các căn đầy đủ.
3. Không bị đui, mù, câm, điếc.
4. Thân không thô xấu.
5. Mau đạt được tín tâm, không sợ pháp thậm thâm.
6. Nghe pháp mau hiểu, liền được không thoái chuyển.

Nên đầy đủ sáu pháp này và cần biết rõ năm pháp chướng ngại.

Năm pháp chướng ngại là những gì?

1. Nói hai lưỡi là chướng ngại cần biết.

2. Không bao giờ nói dối.
3. Là Bồ-tát, nên thấy chướng ngại của hư dối.
4. Tham tiệc là chướng ngại, Bồ-tát không bao giờ tham tiệc.
5. Nếu vướng vào tham dục là chướng ngại của Bồ-tát, nên không bao giờ tham dục.

Đó là năm pháp này làm chướng ngại.

Lại có ba pháp cần phải làm.

Thế nào là ba pháp?

1. Thường có tâm muốn xuất gia.
2. Đối với Sa-môn, Bà-la-môn trì giới, nên tôn trọng cung kính, theo các vị ấy để được chỉ dạy.
3. Những người chấp tướng nói pháp, nên xa lìa.
Vì sao vậy? Vì là việc Bồ-tát không nên học.
Bồ-tát không nên gánh vác công việc mà không thật lòng.
Vì sao vậy? Vì như vậy không phải là Bồ-tát.
Nếu gánh vác công việc mà không thật tâm, là học sự chướng ngại, không phải học tập Phật pháp.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát nên học ba pháp. Những gì là ba pháp?

1. Chuyên tâm hướng đến thành tựu quả Phật.
2. Nên tinh tấn chuyên cần tu tập đọc tụng.
3. Đối với các chúng sinh, Bồ-tát thường tu hành tâm Tư.
Nên tu tập ba pháp như vậy.
Lại nên thân cận ba pháp.
Những gì là ba?

1. Từ bỏ việc bắt bớ đánh đập.
2. Không chê người khác là thấp hèn.
3. Chúng sinh gặp cảnh sợ hãi, nên cứu giúp họ.
Ba pháp như vậy cần nên thân cận.
Đức Phật nói kệ rằng:

*Không gần người thấp kém
Thấy kẻ không ngay thẳng
Đã thấy nên xa lìa
Như xa lánh rắn độc.
Không nên học theo họ
Cũng không nên lễ bái
Cần nên tránh thật xa
Như thấy loài chó dữ.
Người này đọa đường ác
Những kẻ chấp chặt tướng
Tu học theo người này
Sẽ đọa theo với họ.
Không nghi ngờ pháp không
Phật pháp đã được nghe
Tỳ-kheo vui pháp không*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nên cung kính vị này.
Nhờ đó thêm đa văn
Cũng sinh trưởng trí tuệ
Được gần đạo giác ngộ
Tất cả nên kính lễ.
Mau chóng thọ trai giới
Đã thọ siêng đọc tụng
Liên tăng trưởng trí tuệ
Như hồ mọc sen xanh.
Mau chóng thọ trai giới
Nên nghe nhiều Phật pháp
Để tăng trưởng trí tuệ
Dứt trừ các lậu hoặc.
Trí lớn càng tinh tấn
Oai đức lớn vô úy
Tu hành trước tự lợi
Sau cũng để lợi tha.
Không đánh trói cột người
Nên vui sống như thế
Trợ giúp việc giác ngộ
Giáo pháp không bị diệt.
Người này ít bệnh tật
Có thân hình đẹp đẽ
Được mọi người mến yêu
Càng mến mộ Phật pháp.
Nếu tu hành Từ tâm
Là Bồ-tát tại gia
Xa lìa các đường ác
Mau chóng được sinh Thiên.
Đã được sinh cõi trời
Năm dục tự vui sống
Từ cõi trời, khi chết
Sẽ không sinh đường ác,
Mà sinh vào loài người
Dòng quý tộc giàu có
Thân hình rất tốt đẹp
Không ai dám khinh khi,
Không cầu ai giúp đỡ
Người này siêng tu hành
Mau thấy pháp thù thắng
Chúng sinh đều mến mộ.
Khi ngủ được an lành
Khi thức cũng hoan hỷ
Không bao giờ sợ hãi
Được chư Thiên hộ vệ.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Như pháp quán phân như
Bồ-tát hay quán sát
Ở đời cũng như vậy
Nói rộng ra cũng thế,
Sẽ được những người hiền
Ca ngợi và tán thán
Người sợ, bạn không sợ
Là Bồ-tát tại gia
Không thờ cúng chư Thiên
Không mến mộ cõi trời
Là con đường ngay thẳng
Người trí phải tu tập.
Do có căn lành này
Là tất cả đường ác
Tam minh, Nhất thiết trí
Khéo học ba điều răn,
Là chỗ tạo công đức
Nơi lễ bái phụng sự
Ai thấy cũng kính lễ
Người ở riêng đáng kính,
Là nơi tạo công đức
Chỗ lễ bái phụng sự
Khiến chúng sinh hướng thượng
Thấy lễ kính chư Phật,
Ở hoàn cảnh tại gia
Phát khởi tâm Bồ-đề
Việc này đáng tán dương
Nay nghe các pháp khác.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nên thành tựu ba pháp. Những gì là ba?

1. Cần nên xa lìa hy vọng tốt lành.
2. Là Bồ-tát tại gia nên sửa sang nhà cửa, để phòng ngừa các chướng ngại.
3. Siêng tu tập, phải học rộng hiểu nhiều.

Bồ-tát nên đầy đủ ba pháp này.

Lại có ba pháp nữa. Những gì là ba?

1. Pháp sư nói pháp thông suốt không nên làm trở ngại.
2. Nên ân cần cầu thỉnh Pháp sư nói pháp.
3. Thường nên thấp sáng đuốc cúng dường, nên tu hành theo ba pháp này.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia không bao giờ làm ba pháp này, nếu tạo ba pháp này thì sẽ thành người nữ.

Những gì là ba?

1. Không ngăn cản khiến mẹ không được nghe pháp và không ngăn cản khiến mẹ không được viếng thăm Tỳ-kheo, cũng như không ngăn cản vợ đến viếng Tỳ-kheo.
2. Không nên cản trở, làm chướng ngại người muốn nghe pháp.
3. Đối với người nữ, không nên bỏ việc chánh đáng mà làm việc sai quấy.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ba pháp này đều không nên làm. Nếu tạo nghiệp này sẽ đọa làm thân người nữ.
Đức Phật nói bài kệ rằng:

*Nên đốt ngọn đèn sáng
Thường thường dùng tín tâm
Mắt không nhiễm trần cảnh
Để thành tựu Phật nhãn.
Đạo sư dùng mắt này
Thấy biết khắp tất cả
Nếu có được trí này
Thì sẽ được thật trí.
Biết pháp thời quá khứ
Thì hiện tại cũng vậy
Không nhớ tưởng đời sau
Chẳng tạo tác ba tướng,
Nếu có ba tướng ấy
Đều nên bỏ tất cả
Đều cùng đồng một nghĩa
Tướng tức chẳng phải tướng.
Phật nói các nguồn gốc
Thật pháp không nguồn gốc
Do kia không phân biệt
Được giác ngộ cao tột,
Đã thành tựu Phật nhãn
Đều thông suốt tất cả
Là câu nói giác ngộ
Như ở trên đã nói.
Đã nói pháp như vậy
Không phải pháp hủy hoại
Tất cả pháp là không
Nên gọi là nói pháp.
Các ngoại đạo tà kiến
Nói pháp cho tại gia
Như thắp ngọn đèn sáng
Người có mắt sẽ biết.
Không ngăn người nói pháp
Với pháp Thích Sư tử
Không đến với đường ác
Kịp giúp người mù tối,
Nên thường luôn khuyến thỉnh
Diễn nói pháp Thiện Thệ
Sử dụng căn lành này
Vận chuyển bánh xe pháp.
Nếu mẹ muốn nghe pháp
Ngăn cản làm trở ngại
Đọa thân nữ xấu ác*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đui gù rất thô xấu,
Không nhìn thấy hình sắc
Không nghe âm thanh hay
Chỗ ở rất tối tăm
Như rắn ở hang tối;
Tham lam, ganh với vợ
Hay làm việc chướng ngại
Khi thân hoại mạng chung
Sinh thân nữ tặc ác
Đầu vàng và mắt xanh
Đen điu thật khó nhìn
Da vàng chân cong queo
Điếc khùng không biết gì,
Với những chỗ như vậy
Kẻ ác mau nhận chịu
Đàn ông mà ganh ghét
Luôn tạo nhân tham dục.*

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia không nên làm ba việc. Ba việc ấy là những gì?

1. Không nên dùng người nữ làm nhân duyên cho tham dục để họ bố thí sữa, sữa đặc và các vật dụng không đúng pháp.

2. Nếu có người muốn xuất gia thì không nên ngăn cản, người chưa được xuất gia thì khuyến khích, hỗ trợ cho họ xuất gia.

3. Nếu có người muốn xây dựng tháp Như Lai, thì nên khuyến khích, hỗ trợ chỉ dẫn, không nên cướp đoạt những vật liệu xây dựng ấy.

Như vậy là ba việc Bồ-tát tại gia không nên làm.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Không đem gái tặng người
Không làm điều phi pháp
Chưa cưới gặp nạn đến
Đều chẳng nên đem cho.
Họ nói đến kia xin
Chấp tay mà làm lễ
Cho rồi cũng nên cùng
Đem tâm lành hoan hỷ.
Còn nhỏ ở trong Tăng
Cho Tăng làm thị giả
Nếu có xin giúp đỡ
Nên hỗ trợ bé ấy.
Chớ quây nước làm đục
Nếu có cùng nương ở
Không nên làm hại họ
Hoặc khởi tâm sân giận.
Có người muốn xuất gia
Là con hoặc thân quyến*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Việc này đối Bồ-tát
Sẽ không làm chướng ngại,
Khiến chúng sinh đều vui
Chứng đắc vào diệt độ
Ta đây vốn mong muốn
Nói pháp Đấng Vô Thượng,
Biết những việc đã qua
Không làm cho thêm xấu
Đêm dài không còn lo
Bị phiền não nhiễm ô.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia còn có ba pháp không nên làm, ba pháp ấy là gì?

1. Không nên mua bán con trai.
2. Không nên mua bán con gái.
3. Không nên phổ biến chất độc hại, nếu có người làm ra chất ấy, chớ nên thân cận.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Bỏ việc mua con trai
Không mua bán con gái
Không phổ biến chất độc
Người làm cũng lánh xa,
Chư Thiên trách việc này
Chúng sinh bị khổ não
Tùy theo các phương diện
Mũi tên khổ làm hại.
Trong đêm dài lo âu
Bị quá nhiều khổ đau
Chấm dứt khi mạng chết
Vì vậy không nên làm,
Lỗi này và các lỗi
Ta biết chỗ tạo ra
Nay nêu lên một ít
Vì để được giác ngộ.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia không nên làm ba việc, ba việc ấy là những gì?

1. Không đến nhà dâm nữ.
2. Đối với nam hay nữ không phạm vào sự bất chánh.
3. Không nên ở gần chỗ giết trâu bò.

Ba việc như vậy, Bồ-tát tại gia không nên làm. Đức Phật nói bài kệ rằng:

*Không đến nhà dâm nữ
Kẻ xấu ác tham dục
Vì vậy không đáng kính
Do gần dục thấp hèn,
Làm thầy đi đến đây
Sẽ bị người khinh khi
Bệnh hoạn đến mau chóng
Chịu như vậy trọn đời.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nam nữ không chân chánh
Cả hai đều không gần
Người nữ không hoan hỷ
Sao lại xúc phạm họ,
Chỗ giết hại trâu bò
Đều không nên đến đó
Vì chỗ không thích hợp
Bồ-tát là phải vậy.
Các lỗi lầm như thế
Đức Phật đều đã biết
Là việc làm bất chánh
Nay nêu bày rõ ràng,
Đức Phật nói một ít
Chúng Thanh văn nên biết
Nay đối trước Đức Phật
Làm sao đừng để quên,
Chúng sinh tin Hiền thánh
Muốn mau đạt Niết-bàn
Vì vậy nên ta nói
Không là người khó dạy.*

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nên thành tựu ba việc. Ba việc đó là những gì?

1. Trong nhà nên đối xử với nhau như khách, không có tướng chấp ngã.
2. Nếu đã có bố thí cho ai thì nên khởi tướng gom góp công đức.
3. Với những người ta chưa bố thí giúp đỡ nên nghĩ vì ta xa họ hàng ngàn do-tuần, không có tướng vì vợ con mà cất chứa vật báu.

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nên thành tựu ba điều trên. Rồi Phật nói bài kệ rằng:

*Nên quán tưởng sự chết
Không lâu ta sẽ chết
Vì vậy vật cất chứa
Tiền của ấy không bền.
Nam nữ có việc riêng
Không nên vì lợi ấy
Bỏ thân mạng tài vật
Mau chóng cầu pháp bền.
Chú trọng muốn giác ngộ
Không coi thường việc này
Mong được lợi ở pháp
Nên phải thường chế phục.
Giống như bé gái giỡn
Cũng như lóe sáng hiện
Không tham đắm mùi vị
Người cầu pháp cũng vậy,
Đọc tụng không dừng nghĩ
Pháp lành trang nghiêm*

*Khó có thể tu tập
Với tất cả chúng sinh.
Pháp tướng tựa như vậy
Ca-diếp, ta đã nói
Nếu có người thông lợi
Ta sẽ biết người này,
Kia biết đã hiểu rõ
Tự mình rất thông suốt
Người này đến lúc ấy
Thường được gặp gỡ ta.*

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia thành tựu ba việc sẽ không bị thoái thất sự tiến tu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Những gì là ba?

Cha mẹ chưa tin Tam bảo phải khuyến hóa khiến cha mẹ, có niềm tin; cha mẹ hủy giới cấm của Phật nên khuyến khích cha mẹ giữ giới; cha mẹ tham tiếc nên khuyến khích để cha mẹ biết bố thí, tán thán đạo quả Vô thượng. Ở trong đại chúng vì cha mẹ diễn nói chánh pháp. Đây gọi là pháp ban đầu, Bồ-tát tại gia sẽ không thoái chuyển đối với đạo quả Vô thượng chánh chân.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nên biết rõ vị đáng cúng dường và người không đáng cúng dường, nếu đã biết rõ, những vị đáng cúng dường thì nên thiết trai cúng dường, người không đáng cúng thì không nên cúng, nhưng đối với các vị ấy nên tu tâm Từ bi. Này Ca-diếp! Như vậy gọi là pháp thứ hai làm cho Bồ-tát tại gia không thoái chuyển nơi đạo Vô thượng chánh chân.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có cửa cải là do siêng năng cực khổ dành dụm, vì vậy không nên để thất thoát mất mát hết, không đem cho người khác, mà nên cất để vào nơi chắc chắn để bố thí các vị Sa-môn, Bà-la-môn giữ giới thanh tịnh, bình đẳng khắp bờ cõi thôn ấp, đem tiền của bố thí không làm phiền tất cả các vị tu hành thanh tịnh. Này Ca-diếp! Đây là pháp thứ ba khiến Bồ-tát tại gia không thoái chuyển nơi đạo Vô thượng chánh chân.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Nếu Bồ-tát tại gia
Tu giác ngộ cao tột
Sinh khởi ba món tuệ
Để học đạo Vô thượng,
Nếu là cha hay mẹ
Ác tuệ không niềm tin
Khuyên cha mẹ tin kính
Khiến hướng đến thắng pháp.
Nương giới bỏ tham lam
Không tuệ phát tín tuệ
Hướng giác ngộ cao tột
Khuyến mong đến chỗ ấy,
Nếu đi khắp bốn phương
Cầu người khéo nói pháp
Nên thực hành pháp thí
Để tăng trưởng trí tuệ.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phạm giới khuyên giữ giới
Người không tin khuyên tin
Không tuệ dạy phát tuệ
Người này không thoái chuyển,
Thấy Tỳ-kheo trí tuệ
Người trì giới nghe nhiều
Nên thân cận cung kính
Luôn được thưa hỏi pháp.
Do thân cận Tỳ-kheo
Thường thường được học hỏi
Nhanh chóng thấu hiểu pháp
Vì vậy không thoái chuyển,
Trí tuệ được tăng trưởng
Biết người trí ở đâu
Trí tuệ đã tăng trưởng
Xả thân để cúng dường.
Đây là tướng tin hiểu
Như ta đã giảng nói
Không thể không lòng tin
Mà hướng đến giác ngộ,
Lần lần thấy tăng thêm
Mau chóng được tăng trưởng
Tất cả lợi ích này
Người kia được không khó.
Đã được thêm lợi ích
Cho mình và cho người
Vui vẻ cùng hướng tới
Trí người này tăng trưởng.
Tùy khả năng kinh tế
Vốn sẵn có trong nhà
Có các vị trì giới
Dem dâng cúng tất cả,
Không nghe lời sai quấy
Cũng không nói quái lạ
Quyết tâm thực hành thí
Mau đạt thành Như Lai.
Nhu hòa để ở chung
Người nội lực hiền từ
Vui vẻ xả bỏ hết
Trước sau đều như vậy,
Là thí chủ dũng mãnh
Không mong cầu ở người
Người bố thí bậc nhất
Tất cả đều buông bỏ
Hoặc vàng bạc và tiền

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Suốt đời đã bố thí
Mong cầu pháp Vô thượng
Cầu cao tốt nhiệm mầu,
Cõi trời và thế gian
Cùng nhau chuyên cúng dường
Gặp người cầu giáo pháp
Thấy đều nên cúng dường,
Người Dũng mãnh tu tập
Dùng pháp làm mạng sống
Có trí tuệ thắng pháp
Người đang cứu thế gian.*

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có ba pháp, khiến đã phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác rồi lại còn rơi vào cảnh giới Niết-bàn của Thanh văn. Ba pháp đó là những gì?

Nếu chỉ một lần tạm thời phát tâm Bồ-đề, lại sợ địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, đối với đạo giác ngộ cao tốt khởi tư tưởng cho là gánh nặng, mà mong cầu các pháp lành khác, không chuyên tâm suy nghĩ, không ưa căn lành cao tốt, người này bị tâm ý làm hại, vì có tướng về khổ. Này Ca-diếp! Đây là pháp ban đầu khiến Bồ-tát tại gia thoái tâm tu đạo cao tốt liền rơi vào Niết-bàn của Thanh văn. Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nếu tạm phát tâm Bồ-đề, khi ra thực hành bố thí lòng sân hận phát khởi, sau đó hối hận, thì người này không thể thành tựu trí của Phật. Này Ca-diếp! Đây là pháp thứ hai khiến Bồ-tát tại gia thoái tâm Bồ-đề, liền bị rơi vào Niết-bàn của Thanh văn.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nếu tạm phát tâm Bồ-đề, không siêng năng tinh tấn tu tập học rộng hiểu nhiều, thì người này chỉ có một ít căn lành mau vào Niết-bàn. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ ba khiến Bồ-tát tại gia thoái tâm Bồ-đề. Đức Phật nói kệ rằng:

*Đã phát tâm Bồ-đề
Không tu hạnh chân chánh
Làm hủy hoại Phật thừa.
Rơi vào Thanh văn thừa
Biếng nhác không niềm tin
Sẽ không được giác ngộ
Tham tiếc không trí tuệ
Đó cũng là chướng ngại.
Biết ân tu tịnh giới
Tâm thường ưa hành xả
Khi xả tâm hoan hỷ
Sẽ mau được giác ngộ.
Tâm tạo các việc ác
Tâm cũng hay bố thí
Chứng sinh tâm vững chắc
Thế gian đáng xây tháp,
Nếu không bỏ Phật pháp
Tâm hướng đến giác ngộ
Sẽ làm Phật ở đời*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Làm ruộng phước cho người.

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có ba pháp làm thoái thất tâm Bồ-đề, rơi vào Niết-bàn Duyên giác để nhập Niết-bàn. Những gì là ba?

Là Bồ-tát tại gia đã phát tâm rồi mà còn ham ưa pháp bí mật. Này Ca-diếp! Đó gọi là pháp ban đầu khiến Bồ-tát tại gia bị thoái thất tâm Bồ-đề rơi vào Niết-bàn Duyên giác để nhập Niết-bàn.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia đã phát tâm rồi, mà còn hy vọng giờ tốt, cầu tìm ngày tốt. Này Ca-diếp! Đó gọi là pháp thứ hai khiến Bồ-tát tại gia bị thoái thất tâm Bồ-đề rơi vào Niết-bàn Duyên giác để nhập Niết-bàn.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia biếng nhác; không siêng năng cầu cầu cách trợ giúp cho tâm Bồ-đề. Này Ca-diếp! Đó gọi là pháp thứ ba khiến Bồ-tát tại gia bị thoái thất tâm Bồ-đề rơi vào Niết-bàn Duyên giác để nhập Niết-bàn.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Tham ưa pháp bí mật
Không giáo hóa người khác
Rơi vào địa Duyên giác
Là thoái thất Bồ-đề.
Ba pháp thoái thất này
Mất lợi lại bị khổ
Dù quá khứ, hiện tại
Do nghi tâm Bồ-đề.
Đã nghĩ về Đại thừa
Còn hy vọng tốt lành
Không phải người tin hiểu
Chớ thân cận kẻ này.
Nếu đã rất chuyên tâm
Quyết cầu đạo giác ngộ
Không lẽ lạy nhiều chỗ
Chỉ trừ lễ tháp Phật.
Nếu có tâm kính tin
Không sinh làm chư Thiên
Cũng thành tựu quả lành
Gọi Đấng Thiên Trung Thiên.
Đã phát tâm Bồ-đề
Không cúi lễ kẻ khác
Thân người này tốt đẹp
Dù sinh ra ở đâu.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có ba việc khiến sắc thân rất đen. Những gì là ba việc?

1. Làm cho đèn bị tắt, tối đen trong điện tháp thờ Phật.
2. Thấy có người khác tranh cãi liền giận. Không liên quan đến việc của riêng mình mà vẫn ưa thay người khác tranh cãi kiện tụng.
3. Thấy người thân sắc đen có ý khinh chê.

Này Ca-diếp! Đây gọi là Bồ-tát có ba việc khiến sắc thân rất đen. Phật lại nói kệ rằng:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong tháp đốt đèn sáng
Nếu tắt ánh sáng ấy
Kẻ kia thân bị đen
Giống như hòn đá đen.
Thấy người thân đen xấu,
Ta trắng người quá đen
Là khinh chê người khác
Bị thân đen như than!
Khéo giữ gìn khẩu nghiệp
Tạo nghiệp sẽ không mất
Tùy nghiệp mình đã tạo
Sẽ chịu quả như vậy.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có ba việc sinh vào nhà thợ thuyền. Những gì là ba?

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia phát nguyện thọ năm giới, nếu có người quen biết từ xa trở về tặng rượu mời uống, hoặc dùng rượu để mời người khác uống. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ nhất khiến Bồ-tát tại gia sinh vào nhà thợ thuyền.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia tự nguyện giữ hạnh thanh tịnh, lại cùng với người làm việc tham dục, do nghiệp này nên sinh vào nhà thợ thuyền. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ hai khiến Bồ-tát tại gia sinh vào nhà thợ thuyền.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nếu thấy người khác hăng hái làm việc pháp, siêng năng đọc tụng kinh điển, người này lại muốn làm đên thờ trời thần. Đã là Bồ-tát mà nói với người ấy rằng: “Người nên bỏ việc đọc tụng làm việc này xong rồi tụng tiếp!”, do tạo nghiệp này nên sẽ sinh vào nhà thợ thuyền.

Đức Phật nói bài kệ rằng:

*Dùng rượu mời người uống
Và cùng người quen biết
Đem rượu để chiêu đãi
Nghiệp này đọa làm thợ.
Không làm được dao kim
Và các việc tinh xảo
Chỉ biết ngồi ở đó
Dọn đồ nghề vào túi.
Bỏ bê vợ ở nhà
Cùng người bàn dâm dục
Quả báo tạo nghiệp này
Thác sinh nhà thợ thuyền.
Rèn không được dao kim
Không biết dùng đồ nghề
Dạy cầm búa gõ đập
Tập rèn những cái đinh,
Do việc chướng ngại này
Khiến xa bỏ Phật pháp
Sinh vào nhà thợ thuyền,
Người sinh vào nhà này
Không thấy biết đồ nghề*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Không thấy búa kìm gắp
Đồ dùng bị phá hoại
Nghịệp báo phải như vậy.
Ca-diếp, giữ khẩu nghịệp
Và giữ gìn ý nghịệp
Tất cả pháp bất thiện
Không nói với người khác,
Sinh tử chịu các khổ
Lại tăng trưởng thêm ái
Vì vậy siêng tu hành
Bỏ tất cả việc ác.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia thành tựu ba pháp này thì được sinh vào cung vua, thân thể đặc biệt, đoan chánh đáng yêu, da dẻ hồng hào sáng sủa, không biếng nhác, lại thông minh sáng suốt.

Những gì là ba?

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia chưa từng thấy Sa-môn, Bà-la-môn nếu đã được thấy liền tin tưởng cung kính, biết đây là ruộng phước, người đáng cúng dường, người nên cung kính làm lễ. Do biết là ruộng phước nên tin kính, rồi lại thỉnh mời xin cúng y phục, thực phẩm, đồ nằm và các loại thuốc trị bệnh. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ nhất khiến Bồ-tát tại gia được sinh vào cung vua.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia vững tâm an trú vào lời nguyện của mình, khi an trú vào lời nguyện của mình như lời nói mà an trú, sẽ không nói dối. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ hai khiến Bồ-tát tại gia được sinh vào cung vua.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia đối với các Sa-môn, Bà-la-môn thanh tịnh, thân cận thưa hỏi tu tập theo giáo pháp rất vững chắc. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ ba khiến Bồ-tát tại gia được sinh vào cung vua.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Người trí thấy đã biết
Người thanh tịnh đa văn
Liền sinh khởi ý niệm
Đi đến cầu chỉ dạy.
Đã được chỉ giáo rồi
Như thật mà tu hành
Là không vì Niết-bàn
Thực hành không chướng ngại.
Đã được pháp chắc thật
Thường thân cận vị này
Trí tuệ cần tăng trưởng
Nhanh đạt điều khó được.
Có niềm tin như vậy
Mà hướng đến Bồ-đề
Được giác ngộ không khó
Như người trí đã làm.
Có đời sống tốt đẹp
Bỏ tiền tài vật chất*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Tu tập pháp thượng diệu
Chứng tịch diệt cao tột.
Thường sinh dòng quý tộc
Có sắc thân đẹp đẽ
Mặc y phục quý tốt
Được Niết-bàn tối thượng.
Biết được pháp như vậy
Người có trí thông tuệ
Tu hành không khiếm nhược
Như Phật đã giảng dạy.
Chí hướng thừa tối thắng
Người đạt thừa thù thắng
Diệt tất cả kết sử
Như quả tối thượng kia,
Như nghiệp đã tạo tác
Quả báo cũng như vậy
Trước sau đều không mất
Dù qua ngàn muôn kiếp.*

Này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia, tuy ở tại gia cũng thành tựu ba pháp, nếu có gieo trồng căn lành này, sẽ không hưởng thụ sự vui của năm dục, cho đến sẽ đạt được Chánh đạo vô thượng.

Này Ca-diếp! Là Bồ-tát tại gia đã thọ trì năm giới thì không khen ngợi cái vui của năm món dục với người khác, không dụ dỗ người nữ, tự mình siêng tu khởi ý nghĩ: “Ta không nên thân cận người nữ.” Người này sẽ không ham muốn thú vui năm dục, cho đến sẽ thành tựu Chánh đạo vô thượng. Này Ca-diếp! Đây là pháp thứ nhất của Bồ-tát tại gia, sẽ không tham thú vui của năm dục và sẽ thành tựu Chánh đạo vô thượng.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia nếu nghe kinh điển nhiệm màu, thì có niềm tin thanh tịnh để tu tập. Này Ca-diếp! Nếu kinh điển này truyền đến chỗ chẳng có người tài giỏi, thì họ cần được khuyến khích giúp đỡ.

Này Ca-diếp! Thiện nam này có thể làm cho người khác xả bỏ tâm nghi ngờ, thì Bồ-tát do căn lành có được biện tài vô ngại, được biện luận thông suốt, dù đang sống hay mạng chung, cũng mau được thấy Phật, sau khi qua đời được sinh lên cõi trời, không bao lâu nữa sẽ được quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Này Ca-diếp! Đây gọi là pháp thứ hai của Bồ-tát tại gia, khiến vị ấy sẽ được Chánh đạo vô thượng, không thọ năm món dục.

Lại nữa, này Ca-diếp! Bồ-tát tại gia có căn lành, thấy đều hồi hướng đến Chánh đạo vô thượng, không vui theo ngoại cảnh sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp, không ham tiền của, không ham tự do, không ham quyến thuộc; phát tâm tu pháp vô lậu sẽ được quả báo vô lậu, mau thành tựu Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, không thọ thú vui của năm món dục. Này Ca-diếp! Đây là pháp thứ ba của Bồ-tát tại gia không ham hưởng thọ thú vui của năm món dục, cho đến thành tựu Chánh đạo vô thượng.

Đức Phật nói kệ rằng:

*Tại gia giữ năm giới
Khéo hộ trì giữ gìn
Không thích gần người nữ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Lìa bỏ chỗ thấp hèn
Pháp tương tợ như vậy
Cố tu tập vô lậu
Nếu có ai nghi ngờ
Khuyên dạy mau hiểu rõ.
Tất cả các căn lành
Đều hồi hướng giác ngộ
Do các căn lành này
Mau bỏ vui năm dục,
Có khả năng đa văn
Vì chúng sinh nói pháp
Phát khởi tâm đại Bi
Thành tựu đạo Bồ-đề,
Đã được nghe kinh này
Sinh ý muốn tốt lành
Không còn gần tham dục
Mau chuyển bánh xe pháp.*

Khi ấy, Tôn giả Đại Ca-diếp bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Kinh pháp này đặt tên là gì, để chúng con cùng nhau thọ trì.

Đức Phật bảo Tôn giả Ca-diếp:

–Kinh này tên là Phật nói ba điều răn cho Bồ-tát cũng gọi là Đức Phật giảng nói về điều răn cấm Bồ-tát cũng gọi là Gom góp tất cả giáo pháp của Đức Phật.

Đức Phật giảng nói kinh này rồi, Đại đức Ma-ha Ca-diếp và tất cả đại chúng Trời, Người, A-tu-la, Càn-thát-bà... nghe Phật giảng nói đều rất hoan hỷ.

